

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 8 (2872) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Az angolszászok harmadik védelmi vonalának áttörésére készülnek a japánok

Hatalmas flotta kíséretében Jáva és Uj-Guinea felé törnek előre

Ankarában ismét megélelénkült a diplomáciai tevékenység

Hol van az amerikai hajóhad? — ez a kérdés egyre gyakrabban merül fel mostanában a nemzetközi sajtóban. Különös nyomatékkal kérdi ezt naponta többször is a singapuri rádió. Mert Singapurnak és rajta keresztül a Brit Birodalomnak most nagyon is rövid időn belül szüksége lenne erre az állítólagosan igen erős hajóhadra. Ugy is mondhatnánk, hogy ennek a hajóhadnak létezésétől beavatkozásától és sikerétől függ most a döntés, talán nagyon hosszú történelmi kor sorsa.

A kérdésre elsősorban az első háborús nap japán sikereivel felelhetünk. Heeri Hortour hadikikötője, az amerikai hajóhad óriási csatahajóinak temetője megadja a választ. Itt sorakozott fel az amerikai hajóhad jórésze és itt várta Roosevelt parancsát a támadásra. A japán tengeri és légi erő helyzete azóta csak javult. Olyan támaszpontokra tettek szert, olyan tengeri és légi kikötőkből indulhatnak támadásokra, olyan alkalmas pihenőhelyekkel rendelkeznek, amelyek felbecsülhetetlen stratégiai előnyt jelentenek még az erők egyenlőtlensége esetén is. A pearl-harbouri katasztrófa óta az amerikai hadihajók nem mernek a japánok támadókörzetébe felvonulni. A szörvényes próbálkozások gyászosan végződtek minden esetben az amerikaiakra. Az idő pedig sürget.

Japán hadereje természetesen folytatja céljai megvalósítását. A japán haditengerészet rádiószolgálatának hírközlője legutóbb már azt a megállapítást tette, hogy az Indiai Óceán területén a japánok már megszerezték hadiflottájuk fölényt jelentő fölényét. Az angolok és amerikaiak már a második védelmi vonalra szorultak, ami Holland-India sziget-birodalmán volna. Azonban a japán hadiflotta már Holland-Indián túli előretöréseket is megkezdte. Az olasz katonai szakértők úgy látják, hogy a japánok már az angolszászok harmadik védelmi

vonalának az áttörésére is felkészültek.

Singapur körülvárva, a malakkai félszigeten a japán szárazföldi és tengeri haderő már majdnem teljesen urrá lett. Ilyen körülmények között érthető Singapur rádiójának tragikus sürgötése, hogy hol van az amerikai

hajóhad? Az amerikai flotta hollété: mélyes homály fűdi, amit még sürűbbé tesz a japán nyilatkozatok fölénye. Az amerikai hajóhad lappangását csak út-ot sejteti egyegy hír felvillanása. A szakemberek már érzik a drámai feszültséget, mely kezd hasonló lenni, mint most egy hónap-

ja az Amerikára oly végtelen december 8-a előtti napokban. A csendes-óceáni háború második korszaka fog ezzel kezdődni, melyben a hadiflotta nagy összecsapásai robbannak egymással szembe s ezek nagy csatája döntő lehet a Csendes-tenger fölötti egész további uralkomra.

Japán zászló leng a maláji szövetséges államok kormányzósági épületén

Sanghaiból jelentik: (NTI) Kuala Lumpurból érkezett jelentés szerint a maláji szövetséges államok kormányzósági épületén japán zászló leng annak jeléül, hogy az egész város japán kézben van. A japánok vasárnap délután kezdték meg Kuala-Lumpurba bevonulásukat és délután fél 7 órára az egész várost hatalmukba kerítették (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás közölte, hogy a japán

hadereg január 10-én teljesen megszállta Olangapot, a Batán félsziget keleti partjának fontos kikötőjét, mely 100 kilométernyire van Manilától. A kikötő az Egyesült Államok tenger-alattjáróinak fő kikötője volt. (MTI)

Sanghaiból jelentik: (Stefani) A japánok újabb partraszállást hajtottak végre a Fülöp-szigeteken és pedig Luzon szigetén és valószínűleg Mindanao szigetén is. Kuala Lumpur elfoglalásával a japánok Burmában jelentős lé-

pést tettek előre Singapore felé. Abból egészen 24 óra alatt kénytelenek voltak a tényből, hogy az angol védők nem egészen 24 óra alatt kénytelenek voltak feladni az ellenállást, világosan kitűnik a japánok emberanyagának és hadvezetőségének óriási fölénye. Kuala Lumpurral az angolok a kaucsukipar központját veszítették el. Malája nyugati részén elkezdett harcok folynak. (MTI)

Roosevelt nem tudja megvédeni Holland-Indiát

Rómából jelentik: (Stefani) Egyedül a Fülöp-szigetek megszállásának befejezésével s a Singapore elleni támadás gyorsításával, a japán főparancsnokság annak jeléül, hogy a támadások kiterjesztésére akarata és módja van, a holland-indiai szigetek ellen intéz támadást. A Fülöp-szigetek, Sarawack, Malacca vonal áttörése után Holland-India lenne az angol zászok második védelmi vonala. Az Egyesült Államok Vilma királynővel, Ausztráliával és Uj-Zélanddal szemben ünnepélyesen kötelezettséget vállalt Holland-India védelmére. A tények azonban nem mutatják, hogy erők elegendőek volna Roosevelt ünneplésére igéretének bevaltására. Közben nagy japán csapatok hatalmas flotta kíséretében Holland-Borneon és Celebesen túl Jáva és Uj-Guinea felé törnek előre, úgy, hogy az angolszászok harmadik védelmi vonalának áttörésé-

re is készülnek. A celebesi partraszállásnak nagy hadászati jelentősége van, mert szűk területen játszódott le, olyan területen, amelyet mindenütt ellenséges trükkök vesznek körül. (MTI)

Stockholmból jelentik: (NTI) A Svneska Dagbladet batáviai tudosit-

ja jelenti a japán csapatok Celebes szigetén történt partraszállásáról, hogy a japánok Észak-Celebesben szállottak először partra. Ezen a vidéken főként kávé, rizs és kókusztermelés folyik. A sziget helyőrsége elkezdett ellenállást tanusított. (MTI)

Amerikai csapatszallító hajót súlyosztott el egy japán tengeralattjáró

Singaporeból jelentik: (OFI) A január 5-én Kuantanból történt visszavonulás óta az angolok nem átlának közvetlen összeköttetésben az ellenséggel, amely a keleti partokon szállott partra. A japánok igyekeznek megszálltani repülőátadásokkal a brit közlekedési vonalakat. Sikeres bombatámadást intéztek a Tampiutól 16 kilométerre fekvő Bekong ellen. Ugyan-

csak bombatámadásokat intéztek Muar kikötő ellen, amely 190 kilométerre van Singaporetól. (MTI)

Newyorkban közölték, hogy egy amerikai csapatszallítóhajót egy japán tengeralattjáró elsúlyosztott.

Sanghaiból jelentik: (Stefani) A japán csapatok hírközlője kiemeli, hogy a csungkingi kínai kormány hadai elűzőlik Burmát és nagy nyugtalansá-

got keltének a lakosság körében, mert a burmaiak egyáltalában nem bíznak bennük, tekintve, hogy hazájukban is erőszakoskodnak a lakossággal. (MTI)

Még ebben az évben megtörténik a döntés (?)

A Pest írja: Zürichbe jelentés érkezett arról, hogy Ankarában ismét megélénkült a diplomáciai tevékenység. Szombath és Saradzsoğlu török külügyminiszter hosszú kihallgatáson fogadta az ankarai angol nagykövetet.

Apolló filmszínházban

Huszka Jenő gyönyörű operettjének filmváltozata

Szerdán indul **BOB HERCEG**

Főszerepben: Simor Erzs, Kovács Kató és Szillassy

Kedden utoljára: **Az asszony, az orvos és a harmadik**

A török sajtó sokat foglalkozik az általános helyzettel és az a véleménye, hogy a döntés ebben az évben megtörténik, még akkor is, ha ez az év nem hozná meg a háború befejezését.

Ostromállapot Boliviában

Buenos-Airesből jelentik: (NTI) Egy amerikai hírszolgálati irodának La Pazból érkező jelentése szerint a bolivi kormány az ország egész területén elrendelte az ostromállapotot. Különösen a délkelet-boliviái Botosi és Poruro bányakörzetekben tartanak a lakosság nyugtalanságát. A lakosság amiatt van felháborodva, hogy a kormány Popilio sok milliós hagyatéka után kivett 113 millió bolivianost kitevő örökségi adót, amelyet a parlament határozata szerint az említett bányakörzetekben közérdekű feladatokra

kellene volna felhasználni, arra akarja fordítani, hogy másutt vasutat építsen. (MTI)

Véres zavargás a Louisiana állam egyik városában

Newyorkból jelentik: (OFI) Az amerikai rádió szerint a Louisiana államban levő Alexandriában véres zavargás volt, amelynek során több fehér rendőr súlyosan megsebesült. A zavargás előzménye az volt, hogy a rendőrség le akart tartóztatni egy néger katonát, mire az ellenszegült, mire több

néger pártjára állt és valóságos harc tört ki, körülbelül 700 néger részvételével, akik közül több mint 500 katonai volt. A katonaságnak is ki kellett vonulnia és a rendőrséggel együtt könnyfakasztó bombák alkalmazásával bírta végül is a zavargó tömeget szétoszlatni és a rendet helyreállítani. (MTI)

Óceánutatók a föld körül

A föld különböző hosszúsági fokai alatt tudvalevően más és más az óra. A saját tengelye körül forgó földgömb felszínét ugyanis mindig más időben érik a delelő nap sugarai. Így aztán most, amikor Amerika, vagy a távoli Kelet politikai és hadieseményeiről szinte percnként érkeznek a táviratok és rádiógramok, lényeges az, hogy mindig pontosan tisztában legyünk a feladás idejével, illetve könnyűszerrel át tudjuk azt számítani a mi közép-európai órákra. A föld felülete huszonnégy képzeltbeli sávra van felosztva. Egy-egy sáv szélessége 15 hosszúsági fok. Az első hosszúsági félkör hallgatolagos nemzetközi meg egyezéssel az, amely a greenwichi csillagvizsgálón megy keresztül a képzelt első sávsáv közepén. Ettől keletre a második sáv közepén pont egy órával előbb, nyugatra pedig egy órával később úti az óra a tizenkettőt. Miután pedig keleti irányban haladva ezek a sávok 0-tól 23-ig vannak számozva, a sáv száma megmondja azt az órát, ami a sáv területén akkor van érvényben, amikor Greenwichben dél van. Így például amikor az óra Greenwichben tizenkettőt mutat, Saigonban, Szingapurban és Batáviában tizenkilenc óra, Hongkongban és Manilában a Filipiszigeteken husz, Vladivosztokban és Tokióban huszonegy, a Marianne szigeteken, Guam szigetén, Melbourneban és Sidneyben huszonkettő az óra. Éppen éjfél van a Marshall-szigeteken és Újzélandban, hajnali két óra Hawaii-ban (Honolulu) és Tahitiben, reggel hetet mutatnak Washington és Newyork órái. Közben természetesen ügyelni kell a napra is, mert amikor az újzélandi sávon tizenkettő az óra, Samoa-szigetén 0 órá van. Például, amikor Greenwichben december 16-án hajnali három óra a hivatalos idő, Newyorkban még csupán december 15-ének huszonkettő óráját jelzik. Így állhat elő az a látszólag mulatságos eset, hogy a Budapesten vagy Londonban reggel feladott káblogram, vagy rádiógram — már előző este megérkezik Newyorkba vagy Philadelphiába.

Megkezdtek a városrendezési törvény előkészítő munkálatait

Nagyvárad. Saját tud. Hétfőn délután Nagyváradra érkezett Majorossy miniszteri osztálytanácsos, az iparügyi minisztérium részéről és a város vezetésével megkezdte a városrendezési törvény előkészítését célzó megbeszé-

éseit. Az értekezleten résztvett dr. Hlatky Endre főispán, dr. Soós István polgármester, Altóder Endre műszaki tanácsos és Tóth Gyula főmérnök. Majorossy miniszteri tanácsos a keddi napot is Nagyváradon tölti.

Károly volt román király nem kapott beutazási engedélyt az Egyesült Államokba

Stockholmból jelentik: (Stefani) A Svenska Dagbladet londoni tudósítója szerint Károly volt román király, aki Mexikóból Newyorkba készült, hogy az ugynevezett Szabad-Románia moz-

galm élére álljon, nem kapott beutazási engedélyt az Egyesült Államok kormányától. A kanadai kormány szintén kijelentette, hogy Károly kanadai tartózkodása nem kívánatos. (MTI)

Tizenhét ismert szerb kommunista vezért lőttek agyon a Pozsare vaskörnyéki harcokban

Belgrádból jelentik: (B. T.) Szerb lapjelentések szerint a görögkeleti harcok után folytatódott a kormány csapatok tevékenysége a kommunista bandák bekerítésére. Főként Pozsarevac és Ub környékén voltak heves harcok, amelyben 37 szabadeszados

esett el. Kitéjük megállapításakor kiderült, hogy 15 közülük a legismertebb kommunistavezér volt. A kormány csapatai 112 foglyot ejtettek, akik közül 7 volt a vezető. A Kregujevac környékén lefolyt harcban 8 kommunistát lőttek agyon.

Háborús női divat alakult ki Angliában

Stockholmból jelentik: (NTI) Az angol hírszolgálat közli, hogy az angol szövetségadás óta milyen befolyással van a női divatra. Felszólítja a hírszolgálati iroda az angol nőket, hogy a férfiak nadrágjából készítsenek szoknyát mert a hadbavonult férfiaknak nincs szükségük polgári ruhákra. Figyelmerteti a nőket, hogy a ruháik

hoz kevés anyagot használjanak, ezért rövid ruhákat készítsenek és viseljenek. Egy idő óta, a Szovjettel való kapcsolat következtében a női divat a szovjet divatot követte, de az nem tudott érvényesülni mert a házi szoknyák divata nem egyezett a szövettel való takarékoskodással. (MTI)

Belvárosi

Ember a láthatáron

Gary Cooper óriási filmje, budapesti sikerrel egyidőben.

Az első hatalmas kiállítású magyar kémfilm! Kémek és ellenkémek harca!

Ismeretlen ellenfél

Főszereplők: Simor Erzs, Somogyi Nusi, Greguss Zoltán, Latabár Kálmán a CASINÓBAN

„Néma Bál”

A nagyváradi római katolikus egyházközség képviselőtestületének „Kárpilász” szakosztálya néma bált rendez. Igaz örömmel és meleg szeretettel üdvözöljük ezt a nagyszzerű gondolatot. Most, amikor az emberiség egymást tiporva, gázolva észnélkül rohan mondhatnánk céljainak, amikor remeg a föld a lábaink alatt, amikor ég e vén föld minden sarkán, ösztönyszerűleg éreznünk kell, hogy az egész emberiség egy új, boldogabb világ küszöbéig jutott, de ezért nagy áldozatokat kell hoznia, hogy azt meg is érdemlje. A Katolikus Karitás ezeken a nyomokon halad, a szeretet és irgalom, a segítés jelszavával kopogtat és kér. Ez a némes gondolat vezette akkor is, amikor megrendezte a mai ember fülének annyira fursán hangzó „néma-bál”!

Mi a néma bál, kérdezik sokan? A bál csak hangos lehet, borral, pezsgóval, zenével és táncal!

Ma azonban nem bálozhatunk így! Amikor fiaink, drága honvédeink ott messze a havas, fagyos ukránjai síkságokon élethalál harcot vívnak a világ ellenségével, a bolsevizmussal, amikor apáink, testvéreink piros vérrel festi meg az orosz havat, akkor nekünk itthon nem lehet, nem szabad bálozni.

Mit gondolhatna a rettenetes hidegben őrtálló, a halálra minden pillanatban szembenéző honvéd rólunk — azokról, — akik itthon meleg, csillagó helyiségekben mulatunk, bálozunk?

Pírulniha és szegyenkeznie kellene minden őszinte jó magyar embernek, akiknek az Isten megadja, hogy itthon lehet, azért, hogy ilyen nehéz időben bálozzik és megfellekedzik a távol-jelekről.

Mondjunk le a szeretet nevében a bálokról, áldozatos magyar lélekkel, igaz magyar szívvel adjuk a haza oltárára az elkölteni szánt összeget. Gyűzzük le önnagunkban a kicsinyes és önző emberi vágyakat, legyünk önfeláldozók és önmegtartózkodók.

Ott messze a nagy orosz mezőkön ezer és ezer katona apa, testvér és fiú fog örülni az edelményeknek, ami a néma bál kevételeből nekik jut, itthon pedig ezer és ezer nyomorral küzdő, szenvedő magyar arcáról töröljük le a fájdalom könnyeit.

Azt hiszem, hogy ezt mindannyian megértjük. Ezt jelenti a néma bál.

Dr. Pacsáy János

Celebes sziget három pontján partraszálltak a japán csapatok

Zsufolva vannak visszavonulókkal a Singapore felé vezető útvonalak. — Churchill kormánya lemondásra kényszerül a keletázsiai kudarc miatt (?)

Bataviából jelentik: (OFI) Hivatalos jelentés közli, hogy a vasárnapra virradó éjjel japán csapatok szálltak partra Celebes három pontján (MTI)

Sanghaiból jelentik: (NTI.) Az egész maláji arcvonalat jellemzi az a körülmény, hogy számtalan kézitusa alakult ki. Katonai harctérről nem is lehet szó. A hadijelentések új japán partraszállásról számolnak be a félsziget keleti partja közelében, ami az angol állások hátát fenyegeti. A hiteltelen angol hadijelentés megelégszik annak megállapításával, hogy rendkívül nehéz harcokról van szó és az angol csapatok kénytelenek déli felé visszavonulni. (MTI.)

Tokióból jelentik: (NTI) Ide érkezett jelentések szerint a japánok Slin közelében január 7-én nagy győzelmet arattak. Döntő vereséget mértek az északnyugati maláji erők maradványaira valamint a nyugat-maláji partvidék főerőire. A harcok során a japánok egységesen áttörték a 20 kilométer mélységű ellenséges állásokat és tovább nyomulnak előre dél felé. Az ellenség sok halottat hagyott vissza a csatamezőn, köztük a 28-ik dandár parancsnokát. A Singapore felé vezető útvonalak zsufolva vannak a visszavonulókkal. (MTI)

Singaporeból Holland-Indiába helyezik át a szövetséges erők főparancsnokságát (?)

Amszterdamból jelentik: (NTI.) Az Egyesült Államok tengerészeti minisztériuma vasárnap este közölte, hogy a japánok támadást intéztek a Tutuilai tengerészeti támaszpont ellen. Tutuilai Samoa csoport egyik szigete a Csendes-óceán déli részén. Egy hadihajó a támaszpontot már január elején löni kezdte. A támaszpont elején 14 lövedék csapódott be. Három tengerész megsebesült. A tengerészeti minisztérium jelentése szerint maga

a támaszpont nem szenvedett kárt. Amszterdamból jelentik: (NTI.) A brit hírszolgálat foglalkozik Tarakan-szigetnek a japánok által történt megszállásával és megállapítja, hogy ennek jelentősége a sziget olajforrásai-ban leli magyarázatát, azonban harcászati szempontból még fontosabb a sziget birtoklása, mivel a japánok innen kiindulva egyesülhetnek a borneoi haderejükkel, úgyhogy délnyugati irányból megindíthatják az általános támadást Singapore ellen. —

Szakadás állt be Ausztrália és Anglia között

Rómából jelentik: (Stefani) Az a körülmény, hogy Ausztrália most visszatartotta a tagságot az angol birodalmi tanácsba, holott röviddel ezelőtt még mindent elkövetett, hogy ennek a tanácsnak tagja legyen, rendkívül jellemző tény az angol birodalom életére. Ausztrália politikája azt mutatja, hogy Anglia és Ausztrália közt szakadás állt be. Ausztrália nem törődik azzal, hogy a veszély mindjobban közeledik Anglia partjaihoz. Most már az Egyesült Államok felé néz, nem pedig

London felé. Az ausztráliai kormány az Egyesült Államokra alapította védelmét. Hasonló a közvélemény Új Zélandban is. Az új-zélandi kormány több ízben kérte Londont, hogy szállítsa vissza csapatait (MTI)

Nankingból jelentik: (NTI) A japán hadsereg sajtóirodájának közlése szerint a cseungkingi haderő vesztesége december 8-tól január 8-ig 37.000 halott, 9000 fogoly, továbbá 24 ágyú, 495 géppuska és 5 darab repülőgép. (MTI)

Genfből jelentik: (NTI.) A Daily Express rangooni jelentése szerint a szövetségesek Thaiföld ellen betörést terveztek. Selangor területéről érkezett hírek szerint elég kevés remény van arra, hogy ezek a támadások sikerrel járjanak. (MTI.)

Buenosairesből jelentik: (NTI.) Washingtonban nyilvánosságra hozták a riói értekezlet hivatalos napirendjét. A napirend pontjai közt szerepel többi közt az amerikai köztársaságok területi épségének megtartására szolgáló rendszabályok megbeszélése. Szerepel még az amerikai köztársaságok gazdasági szolidaritásának előmozdítása, a kivitel konszolidálása, a katonai szempontból fontos nyersanyagok termelésének fokozása, egyes országok életfontosságú behozatalának biztosítása, megfelelő tengeri összeköttetések fenntartása, külföldiek pénzügyi és kereskedelmi tevékenységének ellenőrzése. Hull külügyminiszter azt a reményét fejezte ki, hogy a riói értekezlet megvalósítja az amerikai földrész szolidaritását. (MTI.)

Londonban a Churchill-kormány lemondását várják

Amszterdamból jelentik: (NTI.) A Reuter Iroda jelentése szerint a csendes-óceáni kudarc folytán támadt parlamenti elégedetlenség következté-

ben nagyon valószínűnek tartják, hogy Cooper és Churchill Londonba való visszatérése után az egész Churchill kormány lemondására sor kerül.

Ismét súlyos veszteséget okoztak a németek a szovjet támadóknak

Berlinből jelentik: (NTI) A Führer főhadiszállásáról közlik a NTL-vel. A véderő főparancsnoksága közli: A letiarcvonal északi szakaszán a német csapatok a szovjettámadások elhárítá-

tása során az ellenségnek emberben és hadianyagokban különösen súlyos veszteséget okoztak.

Január 11-re virradó éjjel bombákkal árasztottuk el Anglia fontosabb kikötő berendezéseit.

Észak-Afrikában az ellenségnek solumi állásainkra kifejtett nyomása tovább tart. Aggedabia körzetében csak járőrtevékenység folyt. Légiharcban négy ellenséges gépet lelőttünk. Málta szigetét állandóan bombáztuk. Az észak-német partvidék felett hat gépet lelőttünk.

Január 8. és 9. közötti időben a szovjet légiere 112 gépet veszített. —

Ugyanezen idő alatt 16 saját gépünk verzett el a keleti arcvonalon. (MTI.)

Rómából jelentik: (Stefani.) Az olasz főhadiszállás 588. közleménye: Az ellenség nagy heveséggel folytatta tüzérségi és légi tevékenységét solumi s halfayai állásaink ellen. Cirenaika nyugati részében felderítést végző ellenséges erőket vertünk vissza. Repülőink géppuska tűz alá vették az arcvonal mögötti táborhelyeket és menetelő ellenséges hadoszlopokat. A szombati nap folyamán ismét bombáztuk Málta repülőtereit. (MTI.)

Finn győzelemmel ért véget az Aunuszoros körüli csata

Helsinkiből jelentik: (NTI) Finn hivatalos körökben kijelentették, hogy mit sem tudnak azokról a külföldön szárnyrakelt hírekről, amelyek Finnországnak a tengelyellenes hatalmakal való béketárgyalásairól szólnak. Finnország félhivatalos lapja így ír

Ennek a háborúnak erőviszonyai a Szovjetunió és Finnország közt megfordította az 1959-es háborújának. Katonáink és népünk világsan látják háborus céljainkat amelyek változatlanok. Finnország várja a békét és meg is fogja érni a

Japán vezérkar tanácskozása támadás előtt

végző győzelemhez vezető küzdelmek útján

Az oroszok minden eszközzel megnehezítik a tavaszi offenzívát és a német vonalak betörésére törekednek. Meg kell állapítani, hogy eddig nem értek el komoly eredményt. A németek visszavonultak, hogy megrövidítsék arcvonalukat, de ez nem változtat Finnország katonai helyzetén, amely kedvezőbb, mint volt az orosz támadáskor (MTI.)

Helsinki-ből jelentik: (Stefani) A vasárnapi finn hadijelentés szerint az Annus-szeresnél folyó elkeseredett csata szombaton véget ért. A finn csapatok elfoglalták a bolsevikiek 120 erődéből álló állását. Egy másik szakaszon 30 erődöt foglaltak el. Hét ellenséges gépet leltek. (MTI.)

Amsterdam-ból jelentik: (NTI) Londonban hivatalosan közölték hogy a Sylvia nevű angol korvetten elsüllyesztették. (MTI.)

Ujabb angol hazugságok német békekisérletekről

Berlinből jelentik: (NTI) A Newyork Post washingtoni hivatalos forrás alapján közölte, hogy a német vezérkar állítólag új békeoffenzíva útját egyengeti, még pedig azzal a törekvéssel, hogy Németország csatlakozik Angliához és Amerikához, Japánt pedig elárulja azzal a feltétellel, ha a kapitalista világ megmentésére szabad kezet kap a szovjet ellen. A terv megvalósítása érdekében a német vezérkar még akarja ölni Hitler Adolfot.

Ezt a jelentést a birodalmi főváros körében mindenütt a nemzetközi szűz uszító társaság legarcátlanabb hazugságának minősítik.

Magukon segítő székely főiskolások

A székely főiskolai hallgatók egyesülete már bebizonyította életrevalóságát az elmúlt két évtized alatt. Munkásságával rég tulajdolt a szokásos diákegyesületi tevékenységen. A megszállás idején az anyaországba szakért székely ifjúság menedéke, érdekvédelmi szerve, önszervező szövetkezése volt Gyakorlati értéküket bizonyítja, hogy üzleti vállalkozásba is kezdtek nemcsak céljaik elérésére. Könyvsorozatot adtak ki és ezek jövedelméből segítettek tanuláskorban a szegény székely főiskolásoknak. Az erdélyi írók önzetlenül adták át műveiket a főiskolásoknak. Most legutóbb Maklár Sándor műveit adták ki a székely főiskolások. Azzal a céllal, hogy a 12 kötetes sorozat jövedelméből szegény tagjaikat támogatják.

A magyar társadalomhoz fordulnak a székely főiskolások ezekkel a könyvekkel. A közönség tehát igazi iradalmat kap és ugyanakkor a szegény székely főiskolásokat támogatja.

Hisszük, hogy Juhász Mózes, aki Nagyváradon felkeresi a magyar közönséget legújabb sorozatokkal, nem hiába fog kopogtatni.

Nagyvárad

thj, város új utcaelnevezéseivel megjelent térkép ára: fekete nyomással 1.60 P színes nyomással 2.—

Károly volt román király angolbarát bábukormány alakításán fáradozik

Reméli, hogy így pénzt kap Rooseveltől és Churchilltől

Vichy-ből jelentik: (OFL) A francia sajtó részleteket közöl Károly volt román király amerikai tevékenységéről. A lapok szerint Károly bábukormányt szándékszik alakítani. A volt király ezt anyagi okok miatt tenné. Károly a legközelebbi jövőben Washingtonba készül, hogy az ottani emigráns románokkal úgynevezett szabad kormányt alapítson. Károly kifejtette az újságírók előtt ezt a tervét, de nem volt hajlandó elárulni hogy hol lesz az új kormány székhelye. Ki-

jelentette hogy Lupescu asszony nem kíséri el útjára és hozzáfűzte, hogy az általa megalakítandó kormány támogatja Rooseveltet és Churchillt. Arra a kérdésre, hogy számít-e rá, hogy valamikor visszakérül trónjára, kijelentette, hogy az a jövőtől függ. A lap szerint Károly terveinek indító oka zilált anyagi helyzete. A bábukormány megalakításával reméli, hogy pénzügyi támogatásba részesíti Roosevelt és Churchill (MTI.)

Előléptetések, kinevezések, véglegesítések a tantestületben

A Hivatalos Lap január 8-iki száma közli, hogy Pülpőné Kolmár Margitot (Berettyóújfalú) mezőgazdasági népiskolába közismereti tárgyak tanítására ideiglenes minőségben beosztott népiskolai tanítónőt helyettes tanítónővé; Ujvárosi (Tiez) Imre nagyváradi állam, gépipari középiskolai helyettes tanárt és M. Takács Gyula nagyváradi állami gépipari középiskolai segélydíjas tanárt állami ipariskolai helyettes tanárrá kinevezték. Bordás István nagyváradi állami gépipari középiskolai műhelyoktató gyakorlati állami középiskolai segédműhelyoktatóvá nevezték ki.

Szily Éva és Abrahámné György Ildikó nagyváradi állami kereskedelmi leányközépiskolai dr. Szilágyi Béla nagyváradi állami kereskedelmi középiskolai. Adányi Erzsébet nagyváradi állami kereskedelmi leányközépiskolai segélydíjas tanárokat helyettes tanárokká nevezték ki. Lumping Erzsébet nagyszalontai leányiskolai. Halász Aurora nagyszalontai leányiskolai. Hacker Ferencné dr. Félix Anna nagyváradi fiúiskolai. Tóth Henrikné Fraucz Adrienne nagyváradi r. k. polgáriiskolai segélydíjas tanárokat állami polgáriiskolai helyettes tanárokká nevezték ki.

Kinevezések a tanítói karban

Vidor József Bihar megye iskolánkülvül népművelési bizottságának hivatalához beosztott állami kiegészítő iskolai tanítót. Matusecsk Emil csekei r. k. Parkas Sándor gvomai községi. Mohácsi János gvomai r. k. Raffay Lajos báványdi ref. Végh András mezőgyáni ref. Barsi Lajos sálvi ref. Bartha Béláné tárkanvi r. k. Brama József nagyváradi r. k. népiskolai tanítókat a VII. évf. oszt. harmadik fokozatába előléptették.

Orgován Erzsébet mezőpeterti. Molnár Miklós komádi. Zabóainé Dóczy Bertá berettyóújfalú. Metzger Anna nagykovácsi. Szabó Mihály vésztői. Penger Ferenc nagykovácsi. Zoltán Gyula szenttamási. Barna Lajos battonyai. Lévy Aranka tótkomlósi. Nagy János nagyváradon. Székely Zoltán komádi. Szvidronyi Macdolna vésztői. Szőke Juliánna vésztői. Magyar Margit feketeterdői. Arróczy János nagyváradi. Avexkovitsné Ösz Etelka pusztalajlaki. Bacoly Gizella berettyócsabai. Balázs Ilona feketeterdői. Baróti Mária szentlázári. Bazala Anna ólodi. Bazala Margit úrgötegi. Bihar Aranka köröskisjenői. özv. Bilauné Jodát Erzsébet éledlői. Birta Zsuzsanna kágyar. Borsos László nagyváradi. Budai Béla nagyváradi. Budai Stefánia Olga biharszentandrászi. Czokolyné Tóth Mária szalárdi. Gállné Máté Edít mezőtelegi. Hornungné Martonffy Erzsébet nagyváradi. Horváth Margit margittai. Hunyadi Erzsébet szalárdi. Jakab Ilona szantiszlói. Jancsek Irén nagyváradi. Jánosy Katalin révi. Jele Anna úrgötegi. Juhász

Iren szalodabágyi. Jurgovszky Margit cseffai. Mikó Gyula bihari. Koszorus Sándor nagykovácsi. Kovács Béla rojtói. Krizsán Erzsébet nagyilondi. Laczkó Erzsébet nagyvilunkai. Lőkősházyne Patkó Edit nagyváradi. Bujdos Erzsébet szentjoháni. Mihály Augusztina vizesgyáni. Miklós József kissebesi. Moldován Vilma magyarláposi. Nagy Katalin sarmasági. Nagy Katalin székelyhídi. Nagy Lajos hegyközülaki. Nagy Macdolna szalárdi. özv. Nagyné Dehreceni Veronika hegyközszentimrei. Nacsáné Tóth Klára nagyváradi. Ósapi Margit köröskisjenői. Papp Judit mezőhandi. Papp Sándor remetelőr-vöröskisjenői. Pataky Emma mezőszentmártoni. Péntes Irén nagyváradi. Polvácz Ilona szalárdalmási. Princzinger Béla mezőpetri. Rovacs Ida nagyváradi. Simon Anna mezőtelegi. Stefanovics Gyula szalodabágyi. Steiné Kovács Magda biharszentandrászi. Schwog Jolán cseffai. Szathmáry Antal köröskisjenői. Szathmáry Katalin köröskisjenői. Székelyhídi Mária biharpüspökii. Szívós Zoltán szalárdi. Szlafkay Mária váradszőlősi. Szőlősy Endre biharszentandrászi. Tordáné Papp Ilona nagyszalontai. Tóth Béla váradalmási. Tóth Juliánna lőzári. Tőkés Emil érselendi állami népiskolai helyettes tanítókat rendes tanítókká kinevezték.

Helyettes tanítói kinevezések

Lehner Ilona nagykovácsi. Lelkes Róbert nagyváradon. Szabó Ferenc komádi. Szabó Juliánna komádi.

Az Actio Catholica 38. sz. filmkritikája

„AZ ÓSI RÖG”. A lengyelországi német kisebbség szenvedéseinek és boldog visszatérésének német propaganda filmje.

„KALÓZSZEREM”. Romantikus történet, vad szenvedélyek felkeltésére alkalmas jelenetekkel.

„NEVADAI HAJTÓVADASZAT”. Szórakoztató, kalandos történet, a szokásos vadnyugati léletszemlélettel.

„REGI KERINGŐ”. Szórakoztató magyar vígjáték, feleslegesen beszórt bántó jelenetekkel.

dai. Bányai Péter vizesgyáni. Budai Károly nagyváradi. Balázs Ilona nagyváradi. Debreczyné Ördög Gizella nagyváradi. Gállné Máté Edít mezőtelegi. Katóné Czilli Emma székelyhídi. Károlyi Erzsébet váronköllyosi. Kiss Irén Macdolna biharszentandrászi. Kiszely Mária mezőtelegi. Komoróczy Elemér nagyváradi. Kovács Laura nagyváradi. Loránt Márta sarmaságpartii. Madarász Borbála berettyócsabai. Cserepataki Mayr Mária poklosteleki. Marikovszky Sándor váradalmási. Méhes József cseffai. Murányi Olga biharszentandrászi. K. Nagy Róza biharszentandrászi. Cs. Nagyné Fábrián Jolán értarcsai. Kolner Ilona nagyváradi. Orosz Margit mezőtelegi. Rézné Csörgő Holyba Magda nagyváradi. Sinkó Mária köröskisjenői. Sütt Erzsébet feketeterdői. Szabó Miklós margittai. Szaloczky Olga érendredői. Szathmáry Ferenc József cseffai. Szneider Aladár mezőszentandrászi. Szentmiklósi Zoltán paptamási. Szigeti Károly poklosteleki. Szilágyi Eszter nagyváradi. Szolymos Apollónia értarcsai. Tóth Viktória nagyváradi. Tóth Péter érendredői. Török Macdolna köröskisjenői. Török Sidó Anna borsói. Uj Julia köröskisjenői. Vadadi Fülöp István berettyófarmosi. Vasváryné Szily Ilona váradalmási. Veress Jenő hájói. próbaszolgálatra beosztott segélydíjas tanítókat állami helyettes népiskolai tanítókká kinevezték.

Ovónői kinevezések

Sárkány Margit feketeterdői és Halmai Albertné sz. Aribus Róza nagyváradi állami segédovónőket ideiglenes minőségű állami ovónőkké kinevezték.

Honvédeink áldásos tevékenysége szovjet földön

Rómából jelentik: (MTI) A Regimo Fascista budapesti jelentése szerint a magyar csapatok az általuk megszállt ukrán vidéken gondviselészerű tevékenységet fejtettek ki. A magyar hatóságok a mezőgazdaság, ipar és iskolák újjászervezése terén valóban áldásos munkát végeztek, amely már érleli a gyümölcsöt. Sok ipartelep újból megnyitotta kapuit. (MTI)

Zakar András

Tihamér püspök élete ahogyan kortársai látták

Ara füzve 4, kötve 5 Pengő. Királyi Magyar Egyetemi Nyomda kiadása.

Kapható könyvosztályunknál.

A keresztény magyar munka ünnepe volt a Baross Női tábor divatbemutatója

Nagyvárad. Saját tud. A Baross Szövetség nagyváradi női tábora első társadalmi megmozdulásaként gyönyörűen sikerült divatbemutatót rendezett vasárnap délelőtt a Szigligeti Színházban. A bemutatónak különös érdekességet kölcsönzött, hogy társasági helyi hölgyek vállalkoztak arra, hogy keresztény cégek kreációit magukra öltve, mint műkedvelő manekinek jelenjenek meg a színpadon s igyekezzenek bizonyítani a keresztény magyar ipar versenyképességét.

A divatbemutatón előkelő közönség töltötte meg a színházat s a külsőségek, amelyek között a Baross Női Tábor első vállalkozása lezajlott, társadalmi ünnepséggé avatták azt.

A polgármester bevezető előadása

Soós István dr. polgármester tartott rövid bevezető előadást. Ismertette a Baross Szövetség Női Táborának célkitűzéseit s rámutatott arra, hogy a nagyváradi női tábor alig pár héttel ezelőtt alakult meg s máris fűlly magyaranyu kezdeményezéssel áll a közönség elé, hogy a keresztény magyar ipar és kereskedelem támogatására felhívja a figyelmet.

A jövő biztosítéka egyedül a keresztény magyar szellemben fejlődő Magyarországnak lehet s ennek keretében a keresztény magyar ipar és kereskedelem megerősödése. Ezt a célt igyekszik szolgálni a kormány is s ebben a helyi hatóságok is minden eszközzel segítségére vannak. Különleges helyi nehézségek állnak a célra törekvés útjában, de a társadalom megértő támogatásával minden bizonytalanságot sikerülni fog elhárítani az akadályokat.

A polgármester ezután köszönetet mondott a női tábor vezetésének mindenekelőtt *Herráth* Györgyné elnöknőnek s a tábor tagjainak azért a munkásságért, amelyet a nagy cél elérése érdekében önzetlen áldozatkészséggel kifejtettek s a női lélek különböző helyi és budapesti női divatszalonok, kalapüzletek, szücsmesterek és bőriparosok készítményeiben.

Megkezdődik a bemutató

Azán megkezdődött a bemutató. *Moory* Lucy, a Szigligeti Színház művésznője kedves közvetlenséggel jelentette be a hölgyeket és a cseceket. S egymás után jelentek meg a nagyváradi előkelő társadalom leányai és asszonyai a színpadon különböző helyi és budapesti női divatszalonok, kalapüzletek, szücsmesterek és bőriparosok készítményeiben.

A hölgyek eleinte némiképp elfogódottsággal küzdöttek, amikor a színpadon végigsétáltak és a hivatalos manekinek magatartására törekvő mozdulatokkal igyekeztek érvényre juttatni a bemutatásra kerülő ruhák minden szépségét. De egy-egy hölgy

ötször-hatszor is átlöközte a bemutató során s hamarosan teljes otthonossággal mozogtak valamennyien. Szinte hibául kell felrónunk hogy szépségükkel néha elvonták a figyelmet az öltönyökről, amelyek bemutatására vállalkoztak.

Magyar és magyaros ruhák aratták a legnagyobb sikert

Először délutáni, utcai és kisestélyi ruhákat mutattak be, majd díszes estélyi öltözetek következtek, aztán pompás nagyesztélyi ruhákra került a sor. A legnagyobb sikert mégis a magyar és magyaros díszítésű ruhák aratták, amelyekben a hölgyek is minden kétséget kizáróan a legcsinosabbak voltak. Végül pedig a díszmagyar bemutató valóban ünnepélyességét fokozta a bemutató mindvégig emelkedett, lelkes hangulatát.

Nagy és változatos anyag került bemutatásra.

Hajdu Gizi iparművész-nő Budapestről 45 ruhával szerepelt Nagyváradról: Zámbo szalon, Fidler szalon, Mágorné Katona Böske Hedrich konfekció szalon, Erika Salon Papp János, Tóth Sándor Szabó Erzsébet, Tolvaj Gyula, Elegáns kalapszalon, Eszti-kalapszalon és Klárisz-kalapszalon Kiss István ridikülös, Halász Imre szücs és Hammerli készítmény számos szép készítményét mutatták be.

A divatruhákat a következő hölgyek mutatták be: Julier Judit, Ke-

Minden bemutatást a tetszés kitérő tapsa fogadta. A hölgyek hogy még tüzetesebben tudják szemléltetni a ruhákat, minden bemutatás után levonultak a színpadról és végighaladtak a nézőtér széksorai között.

lethy Livia, Lakatos Éva, Dabovszky Erika, Koréh Istvánné, Erdélyi Éva, Héger Mónika, Főris Gyuláné, Tahy Györgyi, Erdely Gréthe, Medgyessy Schwartz Mariska, Bányavné Steinhacker Edith, Stefán Erzsébet, Ursziny Éva, Balajthy Éva, Józsa Edith, dr. Gencsy Zsoltné, Andriška Magdolna, dr. Cseténé, Kovács Lajosné, Keszthelyi Klára, Szánthay Ilonka és báró Willergingné.

A díszmagyar ruhás hölgyek névsora a következő: Özy dr. Gábor Béláné dr. Thury Kálmánné, dr. Soós Istvánné, Cserrák Béláné, Krausz Samuné, Kelethy Károlyné, Cziffra Berta, vitéz György Ferencné, Fáber Lipótné dr. Petry Gyuláné, dr. Kotzó Jenőné, Arvay Árpádné, Rimandóczy Lászlóné, Bartsch Sándorné, Nagy Gáborné, Koréh Istvánné, dr. Nagy Dezsóné, Fejér Ernőné, Thalmeier Gusztávné, Thalmeier Ferencné, Bányay Elekné, dr. Csetényi Gyuláné, Andriška Magda, Keszthelyi Klára, Kelethy Livia, Stefán Erzsébet, Ursziny Éva, Balajthy Éva, Józsa Edith.

A magyar munka találkozott a magyar nő szépségével

A bemutató végeztével dr. Spurné Bárdos Feltoronyi Magda dr. a Baross Szövetség Női Táborának országos elnöknője mondott rövid beszédet.

Több volt ez divatbemutatónál — mondotta — A magyar munka találkozott itt a magyar nő szépségével, de találkozott a magyar jelmez az európai divattal is, mintha kifejezésre akarta volna juttatni ez a találkozás, hogy a magyar szellem tud

európai lenni de ugyanakkor meg tud maradni sajátosan magyarnak. Végül a magyar munka és a magyar társadalom összefogásának felemelő jelképe is volt ez a bemutató, ami célkitűzést kell hogy jelentsen a jövőre nézve.

Az országos elnöknő végül meleg elismerését fejezte ki a nagyváradi Női Tábor munkásságának első nagy eredménye iránt.

Akik a sikerért önzetlenül dolgoztak

Óriási munkát és adminisztrációt igényelt ennek a valóban gyönyörű ünnepségnek az előkészítése. Az oroszlánrészt dr. *Herráth* Györgyné, a helyi tábor elnöknője vette ki ebből. De különösen nagy munkát fejtett ki és rendkívüli ráteremtéséről tett tanúságot *Fész* Józsefné, a helyi tábor ügyvezető elnöknője, akinek mindenre kiterjedő gondossága a siker egyik legfőbb biztosítéka volt. Meg kell még említenünk dr. *Kovács* Sándorné, a női tábor lelkész-adjókné és *Nagy* Jánosné, a tábor alelnöknőjének munkásságát, akik odaadással és fáradságot nem kímélve tevékenykedtek munkatársaikkal a nagyszerű bemutató megrendezésében, amely az egész közönség ószinte elragadtatását vívta ki.

A bemutató szünetiben a Szigligeti Színház művészei és művésznői *Radnóthy* Éva, *Keleti* Aranka és

rich szalon gyönyörű modelljei az egész város társadalmi körében a legnagyobb tetszést váltotta ki. Ugyazint páratlan sikert aratott az Eszti kalapszalon legújabb kalap divat bemutatója, amely gyönyörű legújabb külföldi divat kalappal nagy sikert aratott.

A divatbemutatón Mágorné Katona Böske Katolikus Körben levő szalonja által bemutatott, három nagy estélyi, öt délutáni, pályetas és gyönyörű díszítésű ruhát, ezüst rókás kabátot szintén nagy feltűnést keltettek.

A divatbemutatón általános tetszést váltott ki a kiválóan szép munkájáról Nagyváradon és vidékén az amogy is je hírnévnek örvendő Tóth Sándor női szabómester, aki különösen kifűnt egy ezüst rókás gyönyörű vonalú fekete télikabátot, ugyazint egy klasszikus vonalú drapp angol kosztümöt, mely egy budapesti előkelő hölgy részére készült és egy barna arapp kombinált átmeneti kabátot.

A divatbemutatót részt vett az „Elegáns” Nyerges Kálmánné Kazinczy-utcai kalapszalonia a legújabb külföldi kalap modellekkel, mely izlés és szép kiállításával nagy sikert ért el a közönség körében.

NYILTTÉR

Értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy a Baross szövetség női tábora által rendezett női divatbemutatót közbejött nézeteltérések miatt (függetlenül tőlem) a bemondott modelleimet nem mutattam be.

Egyben értesitem a nagyérdemű hölgyközönséget, hogy mint fővárosból ideköltözött szalon tulajdonos, itten is bemutatom tavaszi divat modelleimet, melynek idejéről értesíteni fogom a nagyérdemű hölgyközönséget.

Hazafias tisztelettel:
Földessy Sándorné
női divat szalon
Bémer-tér 2.

Be kell jelenteni a magánépítkezéseket

Nagyvárad thj. város polgármestere 41—1942. szám alatt a következő felhívást adta ki:

A m. kir. Iparügyi miniszter ur 76061—1941. XIV. számú rendeletében a folyó évben építendő magánépítkezések zavartalan anyagellátásnak biztosítása végett azok előzetes bejelentését rendelte el.

Felhívom a város lakosságának figyelmét hogy akik a folyó évben egy emeletnél vagy két lakásnál nagyobb épület építését tervbe vették, hogy építkezésüket folyó hó 25-ig a városi mérnöki hivatalban (Városháza II. em. 6. sz.) a hivatalos órák alatt jelentsek be.

Nagyvárad, 1942. január 10.

Dr Soós sk. polgármester.

Pártolja a keresztény ipart!

Figyelem!!!
Hó- és sarcipó javítások
3 órán belül készülnek
Elastica gumiüzem
Szent János-utca 36.

GAZDASÁGI ÉLET

Kit hibáztassunk a túlmagas adókért?

— Darabont Gyula nyilatkozata a kivétő bizottság munkájáról —

Az elmúlt héten a vármegyei közgyűlésen, majd a városi közigazgatás bizottságban szólaltak fel komoly, színmagyar urak a túlmagas adókértések ellen. Felszólalók minden szava aranyigazság volt. Velük az egész város polgársága azonosítja magát. Szavuknak nagy súlyt ad, hogy rólok mindenki tudja, hogy felszólalásuknak indító oka az igazságérzet és a nemzet boldogulása, amit élő törvényeink biztosítanak.

Felszólalók joggal kérték az egész vonalon való leszállítást. Biztató, hogy a pénzügyigazgató úr is elismerte a kivett adók túlmagas voltát. De ami sajnos, ráhárította a felelőséget — ez érthető is — azokra az ipari és kereskedelmi érdekképviseletre, amelyek jóhiszeműen a legelső tájékoztatót nyújtották a kivétő bizottságok részére. Ugyancsak utalt a pénzügyigazgató úr arra is, hogy a magas adókat, néhány adótisztviselő kivételével városi polgárokból álló bizottság vetette ki. Ez a bizottság iparosokból, kereskedőkből és pár nyugdíjas tisztviselőkből tevődtek össze.

Miután magam is tagja voltam ennek az igaztalanul megrótt adókivétő bizottságnak, a magam és bizottsági tagtársaim nevében engedtessek meg a hozzászólást.

Több mint öt hétig dolgoztunk teljesen díjtalanul az adókivétőben reggel 8-tól délután 2-ig.

Mikor az esküt letettük és az adóhivatali főnök úr elénkadt teendőinket, köztük azt is tudomásunkra hozta, hogy sikerült az adóhivatalnak összeállítani egy olyan kérdőívet, melyben az adózó polgár okvetlen elszólja magát.

En nyomban megjegyeztem e kijelentésre hogy mi polgárok gyűlöljük ezt a kérdőívet, melyet maguk a hivatalok sem értenek. A szegény egyszerű polgár pedig azt sem tudja, mit feleljen a kérdések tömegére és belezavarodik. Különben — mondottam — nem tartom szükségesnek magyar embereket ilyen vallatásnak alávetni. Mi magyarok, akarunk adót fizetni, képességünk és hazánk szükségletei szerint minden vallatás nélkül.

A tárgyalásokat a városi adóhivatal főnöke nagy gonddal úgy készítette elő, külön-külön minden egyes szakmát, hogy a szakma jelesebb vezetői közül 6-10 egyént összehívott. Előbbük tette egy íven felsorolva a szakma adófizetőit, felkérve őket, hogy osztályozzák azokat, ki milyen terjedelmű üzemmél bír és mennyi adó fizetésére képes.

Az érdekképviseletek megbízásukat elvégezték. Ki jól, ki rosszabbul, némelyik nagyon rosszul. Egyesek 8-19 osztályt állítottak fel, minden osztályt évi összkeresetét kimutatva. Mások névsorba csoportosították tagjaikat, azt mondva, hogy a legelső a leggyengébb és legkisebb és fokozatosan mindig nagyobb E szisztemánál, ha az elején levők közepes adó alá kerültek, öle maguk, a bevallásukban magukat illyennek vallották, akkor bizony az utánnak következő 60-70 iparos fokozatosan emelkedő adót kapott,

mert az érdekképviselet véleménye így szólt.

A kivétő bizottságok elé az adózó fél bevallási íve és az érdekképviseletek javaslatai kerültek. Nekünk két dolgot kellett állandóan szem elől tartani: Hazánk mindenek felett való érdekeit és az adózó polgártárs teherbíró képességét.

Ez okból több ízben kérdést intéztem úgy én, mint a bizottság többi tagjai a bizottságok elnökeihez, mondván meg pontosan, hogy a megállapított adóalapnak hány százaléka lesz a fizetendő adó? Kérdéseinkre azt a kategórikus kijelentést kaptuk, hogy az adóalapként megállapított összeg 5-6 százaléka az állami adó és a hozzájövő különböző adókkal, beleértve a városi pótdadókat, együtt maximum 11 % (tizenegyszázalék) lehet.

Mi tehát így dolgoztunk és azt vetjük alapul, hogy X iparostársunkra kivétünk 500 pengős adóalapot, akkor ő 55 pengővel mindenféle adóját kifizette.

Kedvező az ország mezőgazdasági helyzete

A vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról szombaton adtak ki legújabb jelentést. Észert az elmúlt négy hét időjárása mezőgazdaságunk helyzetére, valamint az őszi mezőgazdasági munkálatok végzésére kedvező volt.

Az időszak elején mutatkozott enyhe időjárás következtében a novemberben abbamaradt gazdasági munkálatok tovább folytatódhattak. Sok helyen december elején még az elmaradt őszi vetéseket is pótolták. Az enyhe időjárás következtében az őszi mélyszántást úgyszólván országsszerte nagy részben el tudták végezni, így

Sajnos a tények mást igazolnak, azt, hogy az adóalap negyven-hetven százalék, sőt százharminc százalékát is kell adóba fizetni. Az elégedetlenség és panasz tehát nagyon indokolt.

Előáll az a kérdés, kit okoljon hát a polgárság a túlzott adókért? A bevallási ívet? Az érdekképviseletet, vagy az adókivétő bizottságokat?

Erre a kérdésre igen nehéz volna kielégítő választ adni.

Hiszen maga az adózó polgár belegabalyodva a kérdések tengerébe, bevallásában olyan kiadásait tüntette fel, melytől bizonyította, hogy ő ezt a nagy összeget be is vételezte.

Az elnöklő tisztviselőknél az a kijelentése hogy az adóalap 11 százaléknál több nem lehet az adó, tévedés volt, vagy az adótörvények nem helyes magyarázása, annak megállapítását az adózó polgároknak bízom, kik közé magam is tartozom.

Leírtam a tényeket és kérem úgy a magam, mint bizottsági tagtársaim nevében a város polgárait, hogy önzetlenül végzett hálátlan munkánkért legalább ne vessenek meg bennünket. Hiszen nem lehetetlen, hogy valami sajnálatos tévedés volt a kiindulópontja az eredménynek, amit nem hümbakk kereséssel, hanem komoly összefogással és egységes akció beindításával kell enyhíteni és törvényszabta mértékére leszállítani. Amit határozottan el is várunk az illetékesektől.

Megszűnt a Nagyvárad-Szeged sebesvonatpár

A MAV forgalmi igazgatósága a Nagyváradról Szegedre 19 óra 35 perccor induló és Szegedről Nagyváradra 10 óra 59 perccor érkező sebesvonatok közlekedését január hó 12-én 0.00 órától megszüntette. Ennek megkövetelése ezek a vonatok már f. hó 12-én nem érkeznek Nagyváradra, illetve nem indulnak Nagyváradról.

Január 15-én kezd meg a főtárgyalásokat a nagyvárad-i törvényszék büntetőtanácsa

(Nagyvárad.) A nagyvárad-i törvényszék büntetőtanácsa a folyamatban lévő ügyek főtárgyalását január 15-én megkezdte. Addig is a függőben lévő ügyek feldolgozását végzik és előkészítik a tárgyalások anyagát.

„Művészet vagy üzlet?”

„Magyar Lapok Tekintetes Szerkesztősége

Nagyvárad.

T. szerkesztésükben megjelenő „Magyar Lapok” című időszaki lap 1941. december hó 4-én megjelenő számában „Művészet vagy üzlet?” című cikk valótlanosságokat tartalmaz, emellett az 1914. XIV. t. c. 20. § értelmében alábbi helyreigazító nyilatkozat közlését kérem:

Valótlan az, hogy az állam rendezett képkiallításán lévő képek közül 1-2 kivételével valamennyi ugyanaz a kéz festette volna, ellenben valóság az, hogy a kiállításon szereplő összes képek eredeti signatúra szerint eredeti festő kezétől származik.

Valótlan az, hogy a kiállításon kiállított Márk Lajos képe nem eredeti lenne, a valóság az, hogy a kérdéses Márk-kép valóban Márk Lajos festőművész képe.

Nem igaz az, hogy az állam rendezett képkiallítás művészeti maszkolás, valóság az, hogy az állam rendezett képkiallítás nem csak a magyar művészet propagálása, hanem úgy annak, mint a műértő közönség érdekében szolgálata.

Nem igaz az, hogy a képkiallítás a vásárlási kedv kihalásával az orvátlan és jóhiszemű közönség kizsákmányolását célozza, a valóság az, hogy a művészetet pártoló közönség részére a képek vásárlását kívánja lehetővé tenni.

Ugyancsak valótlan a cikk keretében ismertetett szépművészeti társulat nyilatkozatának azon része, hogy a kiállításon szereplő „Márk” aláírással ellátott kép silány mászifikáció, a valóság az, hogy a kérdéses kép a művész aláírásával külön is hitelesített eredeti festmény.

A cikk írója és a szépművészeti társulat vezetősége ellen a büntető eljárást egyidejűleg megindítottam.

Kelt Nagyváradon, 1941. évi december hó 7-én. Teljes tisztelettel: Mudrony Gábor budapesti képkereskedő.

(Fentiekkel szemben a Szerkesztőség továbbra is fenntartja állításait.)

Gyümölcsös tulajdonosok utólagosan is igényelhetnek rézgálicot

A földművelésügyi miniszter még a múlt esztendő januárjában elrendelte, hogy a községi elöljáróságok, vagy működő hegyközségek írják össze a gyümölcsös tulajdonosok rézgálicigénylését és azt a Gyümölcstermelők Országos Egyesületéhez terjesszék fel. Annak idején ez megtörtént s a rézgálicot a kimutatások figyelembe vételével a mindenkor megállapított mennyiség szerint utalta ki az egyesület. Aki annak idején elmulasztotta

igénylését az említett módon bejelenteni, most pótlólag juttassa el igénylését az egyesülethez, azonban kérelmét az elöljárósággal vagy a működő hegyközséggel láttatnia. Az igénylés bejelentésénél a következő adatokra van szükség: a gyümölcsös hirtokosának vagy bérlőjének neve, a község, utolsó posta, a gyümölcsfák száma és életkora nemenként külön feltüntetve.

56 millió meleg ruhafélét gyűjtöttek Németországban a katonák számára

Berlinből jelentik: (NTI) A szörme, gyapjú és téli holmi gyűjtés az arcvonal részére vasárnap befejeződött. A német nép 16 napos gyűjtéssel olyan teletöltényt hajtott végre, amely páratlan az egész világon. A 11-én délig beérkezett előzetes jelentések szerint

56.325.930 darabot gyűjtöttek össze. Ebben a számban szörmek, szörmeruhák, béleltkabátok, meleg ruhaneműek, posztócsizmák, sibakancsok, silécek, sapkák, kesztyűk és szörmetakaró vannak. Eddig 3056 vagon gyapjú és téli holmit indítottak utnak (MTI)

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félévre 15, egy óra 2.50 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza

MÁRVÁNY-KÉPET ÁLLITOTT A KORMÁNYZÓI PÁR TISZTELETRE A BUDAPESTI VITÉZI TÁRSADALOM. Budapestről jelenti a MOT.: Budapest székesfővárosi vitéz társadalmának vasárnap avatta fel a Kormányzó Ur és kitéve márvány-képet, amelyet viléz dr. Wesselényi Istvánné készített. Az ünnepi beszédet viléz Horváth Gyula Mihály nyug. vezérőrnagy mondta.

Somogyváry Gyula székfoglalója a Petőfi Társaságban. Budapestről jelenti a MOT.: A Petőfi Társaság vasárnapi felolvasásán viléz Somogyváry Gyula (Gyula diák) országgyűlési képviselő megelemezte Lőrinczy Györgyöt, akinek helyét a társaságban elfoglalta. Majd tőle költeményét szavallta el.

KINEVEZÉSEK A NAGYVÁRADI ÁLLAMVASÚTI Vezetőségében. Saját tud. Az Államvasutak Igazgatósága a nagyváradai állomás vezetőségében a következő előlépteléseket eszközölte: Karsay Ferenc nagyvárad. di osztálymérnököt az államvasuti VI. fizetési osztályba főmérnökke Keresztury Lajos nagyvárad. di állomáshelyfőnökhelyettesét az államvasuti VI. fizetési osztályba főintézővé nevezték ki. Soronkívüli kinevezéseket: Lakó Kálmán állomásfőnököt az őszi forgalom lebonyolítása körül szerzett érdemeiért jutalmazásul, egyben példaadás és buzgalmasan is, az államvasuti VI. fizetési osztályba főintézővé, a négykézpiskolás tisztviselő státuszában az államvasuti VI. fizetési osztályba Katona Bálint el. lenőrt főellenőrré a magyar királyi államvasutak elnöke 1942. évi január hó 1-iki hatállyal kinevezte.

Nagyvárad mérnökök a Budapesti Mérnöki Kamarában. A Hivatalos Lap vasárnapi száma közli, hogy a Budapesti Mérnöki Kamara tagjai közé iktatta: Köszeghy Józsefet, Nagyvárad város nyugalmazott főmérnökét, Pintér István építészmérnököt, Hesz Agoston és Istvánffy József erdőmérnököt.

HARC INDULT A JAZZ-ZENE ELLEN OLASZORSZÁGBAN. Rómából jelenti a MOT.: A törvénynek azt az intézkedését, amely az amerikai jazz-zene játszását megtiltotta, most a saját kedeményezése követi, amely arra irányul, hogy az ország nép térjen vissza saját zenéjéhez és utasítsa vissza a flegger-muzsikát. A Giornale d'Italia újból fölvetta a szinkopikus muzsika ellen mult év folyamán megkezdett harcát és reméli, hogy elsősorban az ország rádiótársaság áll melléje ebben a küzdelemben. A legkeményebb ellenállást várja a lap a térekvésekkel szemben azoktól a szerzőktől, akik nem szívesen mondanak majd le az amerikai természetű slágerek könnyű bevételeiről.

EZERSZAMRA ÉPÜLNEK OLASZORSZÁGBAN A MUNKÁSHÁZAK. Rómából jelenti a MOT.: Az olasz állam az elmúlt évben a nehézségek ellenére is 2008 házat épített, amelyben 2333 földműves család lakik.

ELJEGYZÉS. Az idei pompás téli hóvilágba, amely Nagyváradra borult, a tavaszi napsütés melegségével sugárzik az a hír, amely a városi társadalom egyik legbájosabb tagjának: **Bartsch Stellának** eljegyzését adja hírül a Bem-Lovas-tüzérezred dalias termetű, rendkívül rokonszenves századosával, **Wilhelms Uhlain-nal.** Bartsch Stella széles körben ismerik Nagyváradon, de épp ilyen népszerű **Wilhelms Uhlain is, a kiváló úrlóvas, aki sok barátot nyert meg várossszerte. Eljegyzésük osztatlan örömet kellett Nagyváradon és a megyében is.**

Lehetetlen megmenteni az elsüllyedt Lamorcielle utasait. Vichyből jelenti a MOT.: A francia tengerügyi hivatal jelentése szerint hiábavalóknak bizonyultak az újabb kutatások azon a helyen, ahol a Lamorcielle elsüllyedt. A tenger változatlanul viharos és ezért is kellett tenni minden reményről, hogy további utasokat, vagy legénységet mentsenek meg. Az eltűntek száma 296 (MTI)

Ritka aranylakodalmom Németségben. Az a ritka eset, hogy az anya megéri leánya aranylakodalmát, játszódott le a Standal mellett Sommerfelden. A 90 éves édesanya nem akart lemaradni leánya aranylakodalmáról és unokái, valamint dédunokái körében ünnepelte ezt a ritka és kevesek által elérhető örömet. (MNK)

Az „Elsodort ember” a Szent József-telepi Katolikus Kulturházban. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap este a Szent József-telepi katolikus Kulturházban zsúfolt nézőközönség előtt adták elő Kárpáti M. Géza: Az elsodort ember című 2 felvonásos sorstragédiáját. A könnyező közönség lelkes tapsvihara kijutott minden egyes szereplőnek: Lévay Emilnek, Porta Ferencnek, Kárpáti M. Gézának, Jankó Annikának, Boros Lacikának, Szalay Károlynak, Bene Mancinak, Székely Klárának, Kelemen Katónak és Kiss Etelkának, akik tehetségük legjavát adták. A műsor többi részében sok tapasztalt kapott: Mészáros Iucika énekesnő, Bene Rózsika és Kovács Péter mélyen átérzett szavalata, Székely Klára, Erdélyi Gábor, Boros Böske és Bodnár István táncszáma és Jankó Annika magyar rapszódiaja, míg a Kapuzárás után című víg jelenetben Kelemen Kató, Wéber Ottó, Székely Klári és Szalay Károly nevettek meg a közönséget.

TÜZ PUSZTÍTOTT EL HÁROM AMERIKAI FAMEGMUNKÁLÓ TELEPET. Quebecből jelenti az OFI: Ticiulin város közelében Shipshowban három hatalmas famegmunkáló üzemet tűz pusztított el. A tűzvésznek 20 halálos és 15 súlyosabb sebesült áldozata van. (MTI)

Kormányrendelettel csökkentik Szlovákiában a pénzintézetek számát. Budapestről jelenti a Mai Nap írja: Pozsonyból jelenti, hogy a szlovák kormány rendeletével a szlovákiai pénzintézetek számát a közelmúltban 17-re csökkentette, most pedig újabb rendelettel 11-re.

Elsüllyedt egy francia utasszállító gőzös. Marseillesből jelenti a OFI: A Lamorcielle francia utasszállító gőzös, utban Algirből Marseilles felé, heves vihar során szenvedett sérülése következtében a Baelárokznál elsüllyedt. A hajón 360 utas és 100 főnyi legénység tartózkodott. Még nem tudni, hányan menekültek meg. (MTI)

Korona filmszínházban
 báró Eötvös J. „Karthausi” c. regénye nyomán kiemelkedően művészi magyar film a **Néma kolostor**
 Jávör Pál, Tolnay Klári, Lukács Margit.

Elmarad Zathuretzky nagyvárad. hangversenye. A kolozsvári Filharmónia-Társaság ma délelőtti távirati értesítést küldött Nagyváradra, amely szerint a ma estére hirdett Zathuretzky hangverseny baleset miatt elmarad, s azt csak néhány nap múlva, a lapokban közlendő időpontban fogják megtartani.

Nyugdíjaztak két szabaddóműves francia tábornokot. Vichyből jelenti a MOT.: A hivatalos lap vasárnap reggel rendeletet közöl, amely szerint Matter hadosztálytábornokot és Dupertuis dandártábornokot azonnali hatállyal nyugdíjazták, mert mindkettő tagja volt egy szabaddóműves páhoynak. (MTI)

Argentina búzát szállít Spanyolországának. Madridból jelenti: A spanyol és az argentin kormány közt létrejött megállapodás értelmében 171.000 tonna búzát küld Argentina Spanyolországba. (MTI)

ELJEGYZÉSI HIR. Bartsch Stella urleányt eljegyezte **Wilhelms Uhlain, a Bem lovastüzérezsztály századosa.**

Egyiptom gyapotot szállít a Szovjetnek. Ankarából jelenti: (Stefani) Kairói jelentések szerint tárgyalások folynak arról, hogy Egyiptom gyapotot adjon a Szovjetnek. (MTI)

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város vízműve 1200 m. elsőosztályú bükk-hasás búzifa szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet. A részletes ajánlati felhívás és ajánlati űrlapok a városi közüzemek műszaki irodájában Sándor utca 32. szám alatt szerezhetők meg. Az ajánlatok benyújtásának határideje 1942. január 20. délelőtt 10 óra. Igazgatóság.

Hirdetmény. Nagyvárad thj. város csatornázási üzeme a Párizs-patak kitorkolása mellett létesítendő ideiglenes jellegű partvédmű munkálatainak vállalatba adására 1942. január 23-án nyilvános versenytárgyalást hirdet. A tervek és általános feltételek a városi közüzemek műszaki irodájában, Sándor utca 32. szám alatt áttekinthetők és megszerezhetők. Az ajánlatok benyújtásának határideje 1942. január 20. délelőtt 10 óra. Igazgatóság.

Előléptetések a pénzügyőrségnél. A Hivatalos Lap vasárnapi száma közli, hogy Lakatos Zsigmond zilahi pénzügyőri szemlést főszemlésszé, Mecsek Lajos, Cserjés Ferenc zilahi, Vigh Lajos tansnád. pénzügyőri fővigyázókat szemlésszékké, Zsankó István szilágysomlyói, Morótz Dezső zilahi, Dankházi István sarmasági, Veress István szilágycsehi és Bibó Béla tansnád. pénzügyőri elsőosztályú vigyázókat fővigyázókká, Mezei József tansnád, Éltes Ferenc szilágysomlyói, Papp András szilágycsehi és Koós György sarmasági másodosztályú vigyázókat elsőosztályú vigyázókká neveztek ki.

GUMI-GONDOK ANGLIÁBAN. Stockholmból jelenti (Stefani): Angliában a kaucsukhiány következtében újabb korlátozásokat rendeltek el. Szerdától kezdve tilos többek között a nyers gumilap árúsítása is. (MTI)

A FÉRFI „CRÉDO” GYÜLÉSE. Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap tartotta a nagyvárad. római katolikus főiskolában első rendes havigyűlést a férfi „Crédo”, rövid műsorral bővítve az összejövetelt. A Hiszekégy elhangzása után **Ertsey Attila** szavalt *Ki az Ur?* címen, majd az iskola növendékei előadták *Isten mindent tud* Gondolatokban gazdag beszédét, utalt meg ezután **Horváth Árpád**, a Kereskedelmi Csarnok kormánybiztosa az istenkáromlás ellen, **Gálffy Sándor** plébános záróbeszédével ért véget a havigyűlés. A „Crédo” szervezőivel várja tagjait ezekre a havigyűlésekre melyeket minden hónap második vasárnapján tart. Egységben az erő tartunk össze.

Bérheadó városi üzethelyiség. Nagyvárad thj. város polgármestere, illetve városgazdasági ügyosztálya 57397—1942 szám alatt a következő hirdetményt adta ki: Nagyvárad város tulajdonát képező, a Rákóczi-ut 12. sz. a. házban lévő legutóbb Völgyi Gyula által bérelt üzethelyiséget február 1-től bérbeadom. Bérleti feltételek a városgazdasági ügyosztálynál megtekinthetők. Bérleti ajánlatok folyó évi január hó 20-ik napjának délelőtti 10 óráig a városgazdasági ügyosztálynál I. em. 24. sz. terjesztendő elő. Később benyújtott ajánlatok figyelembe véve nem lesznek. Dr. Soós István sk. polgármester.

AZ EVANGÉLIKUS NŐI GYÁMINTÉZET SZERETETVENDEGSEGE. Nagyvárad. Saját tud. Zsúfolt-ság és jó hangulat jellemezte az Evangélikus Női Gyámintézet vasárnapi szeretetvendégségét, amelyen előkelő közönség jelent meg. A kísérő műsorban viharos tetszést váltott ki **Furka Béla** városi tisztviselő művészi éneklőfűrészt játéka. Kit többször újrázás után is alig akartak leengedni a pódiumról. Mint mindig, most is nagy sikert aratott **N. Bódis Manci** énekszama továbbá kedvesen hatott **Mooskányi Gabriella** és **Philipp Er** tőné négykezese. A jól sikerült műsort **Garay Erzsike** szavalata fejezte be. Értésülésünk szerint az összejöveteleket a téli nyomor enyhítése céljából a jövőben gyakrabban megrendezik.

TETŐ ALATT AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉGI JAVASLAT. Budapestről jelenti az Új Nemzedék: Az összeférhetlenségi törvényjavaslat, amellyel a 27 tagú képviselői bizottságban alakult 7 tagú albizottság közgyűlése foglalkozott, rövidesen elkészül.

Súlyos földcsuszamlás Botosani községben. Bukarestből jelenti: (MTI) A radautmegyei Botosani községben 70 hektár területen súlyos földcsuszamlás történt 23 ház összeomlott. A községet kiürítették és a lakosságot a közeli községekben helyezték el.

MEGALAKÍTOTTA AZ ÚJ SZERB ÁLLAMRENDŐRSÉGET. Belgrádból jelenti a Bud. Tud.: Nedics miniszterelnök bejelentette az új szerb államrendőrség megalakítását. A rendőrség vezetője Vasics ezredes lett. Több rendőrszkolát is állítottak fel.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje Magyar Lapok-at.

Könyv és Kultúra

Gellért Vilmos:

Sértő Kálmán élete

Érdekes könyv jelent meg a napokban a budapesti könyvpiacra, a Könyv és Ispiaadó r. t. kiadásában. Gellért Vilmos, a tehetséges fiatal költő, akinek nemrégiben látott napvilágot „Se ur se paraszt” című verskötete, megírta a Sértő Kálmánról a szerencsétlen sorsú parasztköltőnek az életregényét. A baranyamegyei faluból gyalogszerrel Budapestre vándorolt és rövid idő alatt híressé vált falusi fiú hányódásait, küzdelmeit, szörnyű talajvesztettségét, lelki alkátát, irodalmi sikereit és korai végét megkapó színekkel ecseteli Gellért Vilmos. A közelségből figyelhetjük ezt a súlyos terheltséggel megvert östehetséget, ezt a javithatatlanul rendetlen életet, s bármilyen legyen is a hely, amelyet az irodalomtörténeti megítélés Sértő Kálmán munkáinak a harmincas évek költői termelésében meg fog jelölni, értékes munkát végzett Gellért Vilmos a neves költővé vált iskolázatlan parasztfiú életére vonatkozó adatok összegyűjtésével és feldolgozásával. Egy magyar tehetség sorsát mutatta be, akinek zsidó liberális körök segítségével sikerült kitörnnie az ismeretlenség ködéből, de aki fejlődése folyamán tudatára ébredt az őt hatalmában tartó erőnek és a magyar faj ősi ösztönétől is vezetve, utálattal fordított hátat e máig is nagybefolyású hatalmasságoknak hogy aztán a keresztény népi irányzat lelkes híve és merész-szavú dalnoka legyen. Gellért Vilmos könyve egy eleven tollú és látású író nagy emberábrázoló képességgel megírt munkája, regényes élettörténet, amely érdekfeszítő olvasmány lenne akkor is, ha Sértő Kálmán csak irodalmi különlegesség marad, aki egy kiváló költőnek megállapítása szerint oktanul pazarolta el tehetségét is, életét is és akinek élete érdekesebb volt mint költészet. A tehetséges könnyelmű ember s a városi élet örvénylésében végzetesen elsodródott parasztfiú szomorúan tanulságos sorsa tárul fel a terjedelmes munka fejezeteiből, amelyek itt-ott korrajzá szélesülnek, anélkül, hogy az író ebben az irányban igen nagy igényeket támasztott volna önmagával szemben.

j. b.

Megjelent az Erdélyi Helikon 1942. januári száma. A tizenötödik évfolyamába lépett folyóirat 1942. évi első száma Gáldi László Erdélyi hivatású Délkelet-Európa művelődésében című nagyérdeklődésű tanulmányával nyitja meg hasábjait. A tanulmány biztos kézzel markolja össze azokat a történelmi dokumentumokat, amelyek Erdélynek kelet felé irányuló és messiási századok hagyományain felépült műveltségterjesztő szerepére jellemző fényt vetnek. A terjedelmes tanulmány második, befejező részét a következő szám közli. A januári számból kiemelkedik még Kovács László tanulmánya Móricz Zsigmond írói utjáról a kezdet megnyilatkozásoktól új regényhőséig, Rózsa Sándorig; Vass László megemlékezése a századbeli magyar újságírás egyik harcos alakjáról, Zubolyról, valamint Horváth Elek cikke a kolozsvári színjátszás és zeneélet emlékeiről. A szépirodalmi részben Gagy László novelláján kívül Horváth Imre és Bartalis János verseit közli a szám, amelyet Horváth Elek, Szabó István és Parajdi Ince Lajos szemle-cikkei egészítenek ki és tesznek teljessé.

SZINHÁZ

Színházi iroda közleményei:

— **KISS FERENC** a **Cyránóban**, **SZÜCS LÁSZLÓ** a **Mosoly országában**.

— **Hétfőn a Népművelési előadás** sorozatában a **Gárdahadnagy** című cperett újdonság van műsoron.

— **Sárgarigófészek olcsó helyárral** kedden este meg. Jurik Julcsival, Radnóthy Évával, Solymossyval, Kozmával, Bakossal és Tanayval.

Kiss Ferenc

a Nemzeti Színház örökös tagja szerdán és csütörtökön vendégszerepel Rostand örökös művében, a **Cyránóban**. Ritka művészi élményben lesz része szerdán és csütörtökön a nagyváradi komoly művészetek után vágyó közönségnek. Kiss Ferencet, a Nemzeti Színház örökös tagját sikerült az igazgatóságnak megnyerni az egyik leghíresebb szerepének eljátszására. Erre a ritka művészi eseményre a színház csak igen mérsékelten emelte a helyárrakat. Legdrágább hely 4.10

Szerdán premierbérletben, csütörtökön tisztviselőbérletben megy a **Cyránó**. A bérlok páholyra 4 pengőt, zsölylyére 1.20 pengőt fizetnek rá.

Aki azonban inkább a **Mosoly országát** szeretné látni, az a bérlok szerdán délig jelentse be a színháznál ebbeli szándékát és ekkor ráfizetés nélkül át tesszük bérleti napját péntekre illetve szombatra.

— **Szücs László**, a kiváló operaéne-

kes leghíresebb szerepet éneklé a **Mosoly országában** pénteken, szombaton és vasárnap este. Rendés helyárrak Szelvénnyek pénteken és szombaton érvényesek!

— **SZINHÁZI MŰSOR** január 14-től. **14, 15: Kiss Ferenc** **Cyránóban**. **16, 17 és 18-án Szücs László** lép fel a **Mosoly országában**. **20, 21 és 22-én: Somlay Artur** vendégszerepel a **Hazudj nekem** című **Bókei vígjátékban**. **23, 24, 25 és 26-án Bordy Bella** vendégszerepel a **Tizedik kőr** című **Harsányi-Hunyadi zenés vígjátékban**. **30-tól: Fityfiritty operett újdonság** **Jurik Icával** **Februárban jön Jávör Pál és Bilicsi Tivadár**.

Koltthay Arankát a budapesti OTI kórházba szállították

Budapestről jelentik: A múlt hét keddjén, mint akkor hírül adtuk, Koltthay Aranka váratlanul felbontotta szerződését a Szigligeti Színházzal és Budapestre utazott. Mint már akkor sejtethető volt, a tehetséges fiatal színésznő hirtelen elhatározásának egész ségi okai voltak. Sajnos, a népszerű szubrett állapota Budapesten sem javult, úgy hogy az OTI úszoki uti kórházba kellett szállítani, ahol most a leg gondosabb orvosi ápolás alatt van. Felgyógyulása valószínűleg heteket vesz igénybe.

RÁDIÓ

SZERDA, JANUÁR 14.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Hercsuth Ilona zongorázik.
11.40 Külföldi híradó.
12.00 Harangszó. Himnusz. Pohász.
12.10 A József nádor 2. honvédgyalogezred zenekara.
12.40 Hírek.
13.20 Időjelzés, vízállásjelentés.
13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
13.45 Művészlemez.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.20 Szórakoztató zene.
16.15 A Felvidék, Erdély és Délvidék visszacsatolása történetének emlékei. Közvetítés a Hadimuzeumból. Vezető Botond György.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Balázs Gyula dr magyar nótákat zongorázik.
17.30 Vértessy Arnold elbeszélése.
18.00 Holéczy Ákos jazzgyűjtése.
18.20 Honvédműsor.
19.00 Hírek magyar, német és román nyelven.

Keresztény
kereszténynél
vásárol.

- 19.20 Az Operaház január 8-iki előadásának közvetítése: Hány János Küllői negyedóra.
21.40 Hírek.
22.10 Az Operaház Hány János előadásának folytatása.
23.25 A Raikózenekar muzsikál és Halmos János énekel.
24.00 Hírek.
0.15 Üzen az otthon. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 15.

- 6.40 Ébresztő. Torna.
7.00 Hírek. Közlemények. Hanglemezek.
10.00 Hírek.
10.15 Szórakoztató zene.
11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.20 Operarészletek.
11.40 Pakots József elbeszélése.
12.00 Harangszó. Himnusz. Pohász.
12.10 Bihar József magyar nótákat énekel. Kiséri Sárközi Gyula cigányzenekara.
12.40 Hírek.
13.30 Honvédeink üzennek. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.
13.45 Rendőrzekekar.
14.30 Hírek.
14.45 Műsorismertetés.
15.00 Árfolyámhírek. piaci árak, élelmiszerárak.
15.20 Zöldy Sándor hegedűl.
15.40 Magyary Zoltánné Tschert Margit dr egyetemi magántanár előadása.
15.50 Wass Margit, az Operaház tagja énekel zongorakísérettel.
16.15 Ruszin hallgatónknak.
16.45 Időjelzés, hírek.
17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven.
17.15 Bartha Dénes dr előadása hanglemezekkel.
18.00 Illiczky László tánczenekara.
18.30 Gazdasági szakelőadás.
19.00 Hírek.
19.20 Ifj. Babrik János gitárszámai.
19.30 Reményik Sándor emlékezete.
20.00 A Poltroniéri-vonósnégyes, a magyar-olasz művészcsere keretében.
20.20 Csathó Kálmán elbeszélése.

- 20.40 Régi hangosfilmek kedvelt dalai.
21.40 Hírek.
22.10 Gigli és de Luca énekel.
22.40 A Mária Terézia 1. honvédgyalogezred zenekara.
24.00 Hírek.
0.15 Üzen az otthon. — A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Egy szoba konyha, előszoba, fürdőszoba, mellékhelyiségekkel, butorral, vagy anélkül azonnal albérletbe kiadó. Cim a kiadóban. 893

Adas-vétele

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bémer tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Egy szép babakelengye, teljes garnitúra olcsón kiadó. Attila-u. 34. ajtó 2.

Eladó 3 szobás ház, műhelyhelyiséggel vagy anélkül. Sorompó-u. 13. 872

Eladó jókarban levő hajszárító bura és Dauergép. Szilvássy, Kapucinus-u. 5. szám. 888

Diófa ebédlő komplett, modern. — Kombinált szekrény, kihuzós asztal, székek, kerek asztalka eladó. — Cim: Eicherwald ékszerésznél, Sas-átjáró. 885

Különlele

Jól bevezetett biztos megélhetést jövedelmező fűszer és csemege üzlet főútvonalon azonnal átadó. Cim a kiadóban. 875

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Kitűnő házikoszt olcsón kapható, — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

Allást nyec

Gép- és gyorsirni tökéletesen tudó keresztény kisasszonyt keresek. Cim a kiadóban. 892

Gépirónót keresek azonnali alkalmasra. Cim a kiadóban. 887

Gyakorlott, megbízható, keresztény vaskereskedő segédek és segélnöket azonnal belépésre keresünk. Ajánlatok közvetlenül hozzánk küldendők. Haracsék Vilmos Utódai, vasnagyszereskedők, Nagybánya. 877

Fiatl szakácsnót felvesz Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-utca 5. 886

16 éves fiut kosztal, fix fizetéssel újságírói feladat felvesz Hőgye, pénzügy előtti pavilon. 851

Bejárónó keresetük délelőtti órákra. Kereskedelmi és Iparkamara, Szaniszló u. 27. 889

elveszett

Elveszett nagypiacra ridikül, Zsigmond Bertalan névre szóló iratokkal megtaláló adja le Kovács Sándor vendéglőbe, Nagypiacra, jutalmat kap. 891

Elveszett szombat éjjel Apolló mozgóban vagy Emke Grillben széles vésettíntájú aranylemezekből összeállított karkötő. Megtalálój jutalom ellenében adja le Hitler-u. 13. 890

KIADÓTULAJDONOS:

SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Kiegészítő kiadó: Dr. Scheffler Ferenc. Szent László-nyomda RT igazgatója.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyváradi. Szilágyi Dezső-utca 5. szám.